

Visitationspredikan, Tierps pastorat

Första söndagen i fastan, 9 mars 2025, 1 Mos 4:3-7, Jak 1:12-15, Matt 16:21-23.

Söndagens tema: Prövningens stund

Visitationens tema: Närvaron finns

Det finns en klassisk sång- och danslek som jag har kommit att tänka på under de dagar som jag har varit här på biskopsvisitation. Jag vet inte riktigt varför den här melodislingen har snurrat på *repeat* i mitt huvud. Kanske blev jag inspirerad av språkcaféet i Egumeniakyrkan i Karlholm. När vi träffades i det sammanhanget i torsdags sjöng vi sånger på svenska. Verserna handlade om årstidernas rytm här i vårt land och om vårt alfabet.

Det kan också ha varit pastoratets konfirmander som jag träffade i Egumeniakyrkan i Skärplinge lite tidigare samma dag som fick mitt undermedvetna att vakna till liv. Konfirmanderna lärde mig en ny lek med rörelser som visade sig vara vansinnigt rolig. När jag i efterhand har googlat på leken har jag hittat den på scouternas aktivitetsbank. Eftersom jag tror att scoutrörelsen kommer att få ett betydelsefullt uppsving i framtiden kan jag glatt konstatera att konfirmanderna här i pastoratet redan nu är redo att leka som en scout.

Det kan möjligtvis också ha varit samtalet med kyrkorådet i torsdags kväll som bidrog till det musikval som gjordes någonstans i mitt inre. Kyrkorådet betonade hur viktigt det är att vi tillsammans bevarar och för vidare vårt kulturarv. Hit hör förstås de sju kyrkor som finns i pastoratet men också de lokala traditioner som finns i bygderna här och det musikaliska arv som vi tillsammans förvaltar och utvecklar.

Nu undrar ni antagligen vilken sång- och danslek det är som jag tänker på. Eftersom Tierp är ett järnvägssamhälle kommer ni nu att få en musikfråga av det slag som alltid ingår i TV-programmet ”På spåret”. Lukas kommer att spela ett kort intro till den låt som har genljudit i mig under visitationen. Frågan är: Hur börjar texten och kan ni rörelserna?

Rätt svar när det gäller texten är ”Så går vi runt kring en enebärsbuske” eller ”Så går vi runt om ett enerissnår”. Båda varianterna förekommer.

När jag var liten och lärde mig den här sång- och dansleken tyckte jag att den inledande stroften var lite märklig. Varför vi sjunger att vi går runt en enebärsbuske eller ett enerissnår när alla kan se att vi i själva verket går runt en midsommarstång eller en julgran?

Nu för tiden, när jag är med i den här sång- och dansleken som biskop, är det en annan strof och rörelserna till den som fascinerar mig. I den sista versen, den vers som handlar om söndagen, sjunger vi ”Så göra vi, när till kyrkan vi går” och de som är med i leken krokas arm med varandra, helst tre och tre, och vandrar gemensamt till kyrkan som om det vore den mest naturliga sak i världen i det som sägs vara världens mest sekulariserade land.

Jag funderar ibland över hur många av oss som sjunger och dansar den här leken som hittar fram till eller kommer in i kyrkans sammanhang – på söndagen eller under någon annan av veckans dagar – i armkrok med varandra. Mitt möte med pastoratets konfirmander i torsdags fick mig dessutom att fundera över en annan, besläktad fråga. Tillsammans med konfirmanderna gick vi laget runt. Var och en fick berätta vad hon, han eller hen har tänkt lägga till under fastan för att bidra till välmående. Det som sades gav mig en ny fråga att fundera över. ”Hur göra vi när vi fastar tillsammans?”

Idag, på den första söndagen i fastan, får vi lyssna till tre bibeltexter vars samlande tema är ”Prövningens stund”. Den gammaltestamentliga läsningen handlar om vrede, avund och synd. Episteltexten från Jakobsbrevet berör frestelser och de begär som lockar och snärjer oss på ett fördärvligt sätt. I evangelietexten får vi ta del av ett samtal mellan Jesus och Petrus. De befinner sig i en utmanande situation. Petrus har svårt att ta in verkligheten som den är – att Jesus måste lida och dö – eftersom han har en idealbild som förvrider perspektivet. Jesus spänner ögonen i Petrus och säger till honom på skarpen. Petrus behöver inse att om han börjar agera utifrån sin bristande förståelse kan det bli ett hinder för det som Jesus måste göra.

Samtalet med konfirmanderna fick mig att inse att vi ofta brottas med vrede, avund, synd, frestelser, begär och vår bristande förståelse på egen hand, i vår ensamhet. Möjligtvis talar vi med en eller några få förtrogna, kanske under tystnadsplikt eller utifrån antagandet att det som sägs är belagt med sekretess och därför inte får föras vidare. Eftersom vi har detta individualistiska förhållningssätt går vi spontant in i fastan med inställningen att nu ska jag personligen skärpa mig. Nu ska jag stå emot de begär som snärjer mig och de frestelser som jag ofta faller för. Vi kanske bestämmer oss för att avstå från choklad, sociala media eller shopping. Vi kanske beslutar oss för att bemästra vårt habegär genom att skänka pengar till Matcentralen i Tierp eller också utmanar vi vår avundsjuka eller vårt kontrollbehov genom sträva efter att inte bli överdrivet arga, fälla syrliga kommentarer eller skämta på fel sätt.

Allt detta kan vara goda exempel på hur vi som enskilda personer kan fasta genom att avstå från något. Det jag lärde mig av konfirmanderna är att det också finns goda exempel som är av ett annat slag. Konfirmanderna hjälpte mig att se att vi ibland behöver fasta tillsammans – som gemenskap – genom att lägga till något. Idag, när vi avslutar biskopsvisitationen här i Tierps pastorat, vill jag sammanfatta det jag har hört, sett och tänkt under mitt besök här och den uppföljning som kommer att ske efter visitationen genom att lyfta fram tre saker som konfirmanderna sa att de ska lägga till under fastan. Deras insikter och mina iakttagelser kan ses som bidrag till en ny vers i den klassiska sång- och dansleken. ”Så göra vi när vi fasta tillsammans” – vi som arbetar inom stiftsorganisationen och ni som är församlingarna i Tolfta, Västland och Hållnäs-Österlövsta.

1. Att promenera mer – att se verkligheten som den är

Ett par av konfirmanderna sa att de skulle promenera mer under fastan. De skulle följa det råd som psykologen Paulina Rodriguez Milovic gav oss alla när vi möttes vid Café Existens i Nathanaelsgården i onsdags kväll. Konfirmanderna skulle lägga undan mobiltelefonerna och gå ut i dagsljuset för att se sig omkring. I anslutning till dagens evangelietext kan man säga att de under fastan skulle lägga till att se verkligheten som den är i stället för att fastna i och förledas av de idealbilder som våra sociala media svämmar över av.

I de samtal som jag har haft med kyrkorådet och med den anställda personalen under visitationen har vi talat en hel del om vikten av att se verkligheten som den är. Vi har tillsammans börjat försöka bringa klarhet i delar av den ekonomiska förvaltningen i pastoratet eftersom vi vill reda ut vad som är sant, rätt och riktigt inom det området. I år kommer den genomlysningen att vara ett viktigt inslag i vår gemensamma fasta inför påsken. Jag vill att ni alla ska veta och känna er trygga med att jag och mina medarbetare på stiftskansliet tillsammans med era anställda och förtroendevalda här i Tierps pastorat tar frågorna kring den ekonomiska förvaltningen på stort allvar. De frågorna är omhändertagna. Min förhoppning är att vi, när fastan övergår i påskens fest, har bättre koll på läget än vad vi har idag.

2. Att lägga sig tidigare – att hålla ut när vi provas

I torsdags var det en annan konfirmand som sa att hon under fastan skulle lägga sig tidigare än vanligt. Hon skulle således tillföra bättre kvällsrutiner. I anslutning till dagens episteltext kan vi konstatera att en sak som krävs när vi människor ska förändra våra vanor på ett sådant sätt är uthållighet. Ska vi lägga oss tidigare behöver vi motstå frestelsen att titta på ännu ett avsnitt av den spännande Netflix-serien eller göra något annat i stället för att gå till sängs.

Av mina samtal under visitationen har jag förstått att flera av er längtar efter goda rutiner och en förutsägbar planering när det gäller verksamhet, möten, gudstjänsterna och ärendehantering i pastoratet. Ni vill i god tid veta vad som händer, när det händer, vad som ska göras, vem som ska göra det och att det har gjorts. Med inspiration från den klassiska sång- och dansleken skulle man kunna säga att ni vill veta vad vi ska göra på måndag och vad som ska göras på lördag, vad som planeras till sommaren och vad som ska hända nästa år.

För vissa av oss är det en prövning att koncentrerat och uthålligt arbeta med goda rutiner och ta fram de underlag som krävs för att vi gemensamt ska kunna följa dem. Det finns alltid något annat som också är viktigt eller roligt och som vi skulle kunna göra i stället. I år, när vi fastar tillsammans som stift och församlingar här i Tierps pastorat, behöver vi hjälpa varandra att odla uthålligheten i de arbetsuppgifter som inte är så särskilt berikande för oss personligen men som behöver skötas för gemenskapens skull. När vi gör det tillsammans går det lättare.

3. Att ge komplimanger – att se med välvilja på det som är gott

Den konfirmand som jag till sist vill citera sa i torsdags att hon under fastan ska ge extra många komplimanger till andra människor. I anslutning till dagens gammaltestamentliga läsning kan man säga att den här konfirmanden uppmuntrar oss att göra som Gud: att se med välbehag på allt gott som omger oss och på de människor som vi får dela det med och att tala gott om det som vi uppskattar och om varandra, när det är motiverat.

Det är lätt hänt att vi blir så vana vid det som är uppbyggligt i våra församlingar att vi själva inte riktigt ser det. Därför vill jag avslutningsvis lyfta fram något som jag som besökande biskop slås av och särskilt gläder mig över när jag med välvilja och stort välbehag ser på församlingarna i Tierps pastorat.

Ni har otroligt många volontärer som är engagerade i era församlingar och i den skaras ingår också körsångarna som lovsjunger tillsammans med oss här idag. I många andra församlingar frågar man sig ”Hur göra vi för att få volontärer?”. Här i Tierps pastorat sitter ni inne med svar på den frågan. Ni kan rörelserna. Ni vet hur man krok armar med människor och slår följe med dem till kyrkan genom att fråga om de vill göra en insats. Den kunskapen hoppas jag att ni – som en uppföljning efter visitationen – får chansen att dela med er av till andra. Precis som små barn lär sig hur vi gör när vi går runt en enebärsbuske genom att imitera så behöver vi som kyrka lära oss mer av varandra – inte minst när det gäller hur vi kan få fler volontärer som är glada över och växer i sina uppdrag.

För utländska turister är det många gånger en exotisk upplevelse se människor i olika åldrar leka att de går kring en enebärsbuske. Ibland bildas flera ringar som på skiftande avstånd rör sig runt den gemensamma midsommarstången eller julgranen.

För mig har det varit en upplevelse att se hur volontärer i varierande åldrar rör sig i olika kretsar i församlingarna här och i sina skilda uppgifter gemensamt cirkulerar kring och sätts i rörelse av kyrkans centrum och centralgestalt, Jesus Kristus. För den upplevelsen, för innehållsrika dagar och tankeväckande samtal vill jag tacka er alla. Inför vår fortsatta fasta tillsammans får vi be: Må Guds frid, som övergår allt förstånd, bevara våra hjärtan och våra tankar i Kristus Jesus. Amen.